

658
NG-T
2009

NGUYỄN HỮU THỤ

TÂM LÝ HỌC QUẢN TRỊ KINH DOANH

(In lần thứ hai có sửa chữa và bổ sung)

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

VV-D2/ 10841

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC

CHƯƠNG I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG CỦA TÂM LÝ HỌC QUẢN TRỊ KINH DOANH.....	7
I. ĐỐI TƯỢNG, NHIỆM VỤ, VAI TRÒ, VỊ TRÍ CỦA TÂM LÝ HỌC QUẢN TRỊ KINH DOANH	7
1.1. Một số khái niệm cơ bản trong Tâm lý học quản trị kinh doanh	7
1.2. Đối tượng nghiên cứu của Tâm lý học quản trị kinh doanh.....	10
1.3. Nhiệm vụ của Tâm lý học quản trị kinh doanh.....	11
1.4. Vai trò của Tâm lý học trong Quản trị kinh doanh	12
II. SƠ LƯỢC LỊCH SỬ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA TÂM LÝ HỌC QUẢN TRỊ KINH DOANH	13
2.1. Vài nét về sự hình thành và phát triển Tâm lý học quản trị kinh doanh ở nước ngoài.....	13
2.2. Vài nét về sự hình thành và phát triển Tâm lý học quản trị kinh doanh ở Việt Nam.....	22
III. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CỦA TÂM LÝ HỌC QUẢN TRỊ KINH DOANH	25
3.1. Phương pháp quan sát.....	25
3.2. Phương pháp điều tra (Ăng két).....	27
3.3. Phương pháp phỏng vấn	28
3.4. Phương pháp thực nghiệm	30
3.5. Phương pháp toạ đàm	32
3.6. Phương pháp trò chơi và giải quyết tình huống trong quản trị kinh doanh.....	33
3.7. Phương pháp trắc nghiệm (test, bài tập, thử,...)	35
CHƯƠNG II. TÂM LÝ NGƯỜI TIÊU DÙNG.....	38
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TÂM LÝ NGƯỜI TIÊU DÙNG	38
1.1. Các khái niệm cơ bản về tâm lý người tiêu dùng.....	38
1.2. Đặc điểm tâm lý tiêu dùng	40
II. CÁC QUÁ TRÌNH, TRẠNG THÁI VÀ THUỘC TÍNH TÂM LÝ CƠ BẢN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG	41
2.1. Cảm giác của người tiêu dùng	41
2.2. Tri giác của người tiêu dùng	42
2.3. Trí nhớ của người tiêu dùng.....	44
2.4. Chú ý của người tiêu dùng	45

2.5. Tương tượng của người tiêu dùng	47
2.6. Xúc cảm và tình cảm của người tiêu dùng.....	48
2.7. Khí chất của người tiêu dùng.....	50
III. NHU CẦU VÀ ĐỘNG CƠ TIÊU DÙNG.....	52
3.1. Nhu cầu và nhu cầu tiêu dùng.....	52
3.2. Động cơ tiêu dùng.....	60
IV. NHÓM NGƯỜI TIÊU DÙNG VÀ CÁC ĐẶC ĐIỂM TÂM LÝ CỦA HỌ ..	73
4.1. Nhóm người tiêu dùng	73
4.2. Nhóm người tiêu dùng theo lứa tuổi	73
4.3. Nhóm người tiêu dùng theo giới tính.....	81
V. GIÁ CẢ HÀNG HÓA VÀ TÂM LÝ TIÊU DÙNG	84
5.1. Giá cả hàng hoá	84
5.2. Phản ứng tâm lý mua hàng của người tiêu dùng khi có biến động giá cả.....	88
5.3. Sách lược tâm lý trong việc xác định giá và điều chỉnh giá.....	89
CHƯƠNG III. HOẠT ĐỘNG BÁN HÀNG VÀ TÂM LÝ NGƯỜI BÁN HÀNG... 	96
I. HOẠT ĐỘNG BÁN HÀNG	96
1.1. Khái niệm hoạt động bán hàng	96
1.2. Đặc điểm của hoạt động bán hàng	97
1.3. Cấu trúc hoạt động bán hàng	99
II. TÂM LÝ NGƯỜI BÁN HÀNG	104
2.1. Khái niệm người bán hàng.....	104
2.2. Các kiểu người bán hàng thường gặp	106
2.3. Các phẩm chất và năng lực của người bán hàng.....	109
2.4. Trung bày hàng hóa với tâm lý tiêu dùng	113
2.5. Quan hệ giữa người bán hàng với người tiêu dùng.....	119
CHƯƠNG IV. TẬP THỂ SẢN XUẤT KINH DOANH	127
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG CỦA TẬP THỂ SẢN XUẤT KINH DOANH .	127
1.1. Khái niệm về tập thể	127
1.2. Tập thể sản xuất kinh doanh	128
1.3. Đặc điểm tâm lý cơ bản của tập thể sản xuất kinh doanh	128
II.CẤU TRÚC TÂM LÝ – XÃ HỘI TẬP THỂ SẢN XUẤT KINH DOANH ..	129
2.1. Cấu trúc chính thức của tập thể sản xuất kinh doanh.....	129
2.2. Cấu trúc không chính thức của tập thể.....	130
III. CÁC GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN CỦA TẬP THỂ SẢN XUẤT KINH DOANH	133
3.1. Lý thuyết A. Macarenco	134

3.2. Lý thuyết của A.V. Petrovski	136
3.3. Lý thuyết của D.P. Kaidalop và E.I. Xuimenko	137
IV. MỘT SỐ HIỆN TƯỢNG TÂM LÝ XÃ HỘI PHÔ BIẾN TRONG TẬP THỂ SẢN XUẤT KINH DOANH.....	139
4.1. Truyền thống.....	140
4.2. Bầu không khí tâm lý trong tập thể.....	142
4.3. Xung đột	148
4.4. Lây lan tâm lý	155
4.5. Cạnh tranh.....	157
CHƯƠNG V. QUẢN TRỊ NHÂN SỰ TRONG SẢN XUẤT KINH DOANH.....	162
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG CỦA QUẢN TRỊ NHÂN SỰ.....	162
1.1. Quản trị nhân sự.....	162
1.2. Đặc điểm của quản trị nhân sự.....	163
1.3. Vai trò của quản trị nhân sự.....	163
II. TUYỂN CHỌN VÀ THÍCH ỨNG NGƯỜI LAO ĐỘNG	164
2.1. Tuyển chọn	164
2.2. Thích ứng của người lao động	170
III. VẤN ĐỀ KÍCH THÍCH LAO ĐỘNG	173
3.1. Khái niệm kích thích lao động	173
3.2. Sơ lược về lịch sử nghiên cứu kích thích lao động	175
IV. ĐỘNG CƠ CỦA NGƯỜI LAO ĐỘNG.....	180
4.1. Khái niệm động cơ của người lao động	180
4.2. Phân loại động cơ của người lao động.....	182
4.3. Một số lý thuyết động cơ của người lao động.....	184
V. ĐÀO TẠO VÀ PHÁT TRIỂN NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG TỔ CHỨC... 190	
5.1. Khái niệm đào tạo và phát triển người lao động	191
5.2. Vai trò của đào tạo và phát triển nhân sự.....	191
5.3. Lựa chọn hình thức và nội dung đào tạo.....	192
5.4. Các hình thức đào tạo người bán hàng.....	194
CHƯƠNG VI. CHÂN DUNG NHÂN CÁCH NHÀ KINH DOANH	197
I. KHÁI NIỆM CHÂN DUNG NHÂN CÁCH NHÀ KINH DOANH	197
1.1. Chân dung nhân cách	197
1.2. Chân dung nhân cách nhà kinh doanh	198
1.3. Vai trò và chức năng của nhà kinh doanh	199
II. CÁC PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CỦA NHÀ KINH DOANH	200
2.1. Các phẩm chất của nhà kinh doanh.....	204
2.2. Các năng lực của nhà kinh doanh	206

III. MỘT SỐ CHÂN DUNG NHÂN CÁCH NHÀ KINH DOANH NÓI TIẾNG.....	210
3.1. Bill Gates- nhà tỉ phú tạo ra đế chế Microsoft	210
3.2. Đặng Lê Nguyên Vũ - Tổng Giám đốc Công ty cà phê Trung Nguyên	215
CHƯƠNG VII. QUẢNG CÁO THƯƠNG MẠI VỚI TÂM LÝ TIÊU DÙNG	221
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG CỦA QUẢNG CÁO	221
1.1. Khái niệm quảng cáo và quảng cáo thương mại.....	221
1.2. Đặc điểm tâm lý của quảng cáo thương mại	222
1.3. Chức năng tâm lý của quảng cáo thương mại	223
1.4. Các nguyên tắc đạo đức trong quảng cáo thương mại	224
II. SÁCH LUỢC QUẢNG CÁO THƯƠNG MẠI	225
2.1. Khái niệm về sách lược quảng cáo	225
2.2. Sách lược về nội dung quảng cáo	226
2.3. Sách lược thể hiện trong quảng cáo thương mại.....	231
2.4. Lựa chọn phương tiện quảng cáo.....	233
III. CÁC PHƯƠNG TIỆN QUẢNG CÁO	236
3.1. Quảng cáo trên báo	236
3.2. Quảng cáo trên tạp chí	237
3.3. Quảng cáo trên đài phát thanh	238
3.4. Quảng cáo trên truyền hình.....	240
3.5. Quảng cáo bằng thư tín	242
3.6. Quảng cáo ngoài trời.....	243
3.7. Quảng cáo di động	244
3.8. Một số hoạt động marketing trực tiếp	245
IV. XÂY DỰNG VÀ THUYẾT TRÌNH DỰ ÁN QUẢNG CÁO SẢN PHẨM	246
4.1. Tìm hiểu thị trường sản phẩm.....	246
4.2. Tìm hiểu quan niệm của người tiêu dùng về sản phẩm.....	246
4.3. Mục tiêu và chiến lược quảng cáo	246
4.4. Sáng tạo	246
4.5. Truyền thông	247
4.6. Ngân sách	247
TÀI LIỆU THAM KHẢO	250